

ISPITIVANJE JAVNOG MNIJENJA O DIGITALNOJ PISMENOSTI U RURALNIM SREDINAMA

O Mreži za razvoj digitalne pismenosti

[Mreža za razvoj digitalne pismenosti](#) je formirana s općim ciljem jačanja međusektorske suradnje i izgradnje kapaciteta dionika iz civilnog, javnog i privatnog sektora za istraživanje i razvoj digitalnog društva u Hrvatskoj. Mreža provodi znanstvena istraživanja i na temelju njihovih rezultata izrađuje smjernice razvoja javnih politika u području digitalne inkluzije, digitalnog obrazovanja i digitalne transformacije rada i zanimanja.

Mreža trenutno broji 25 članica, od toga 15 organizacija civilnoga društva, 7 znanstvenih i obrazovnih ustanova te 3 regionalne i lokalne samouprave. Predstavници sva tri sektora uključeni su u online radne skupine stručnjaka Mreže koji sudjeluju u istraživanjima i pripremi smjernica kreatorima javnih politika.

Radna skupina za digitalno građanstvo

U prvoj radnoj skupini je provedeno znanstveno istraživanje na temu digitalne inkluzije starijih osoba i osoba s invaliditetom te stanovnika ruralnih sredina i otoka i ispitivanje javnog mnijenja o digitalnoj pismenosti u ruralnim sredinama

Radna skupina za digitalno obrazovanje

U drugoj radnoj skupini znanstveno su istraživani stavovi nastavnika matematike o cjeloživotnom učenju, provedena Ispitivanja potreba jačanja kapaciteta nastavnika informatike u osnovnim i srednjim školama te razvoja digitalnih kompetencija srednjoškolskih nastavnika hrvatskog jezika, stranih jezika i matematike.

Radna skupina za digitalnu transformaciju rada i zanimanja

U trećoj radnoj skupini je provedeno znanstveno istraživanje o digitalnim kompetencijama nastavnika u visokoškolskom obrazovanju, pregledno znanstveno istraživanje o digitalnoj transformaciji zdravstva te ispitivanje potreba digitalne transformacije kulturnih i kreativnih industrija.

Radna skupina za digitalne talente

U četvrtoj radnoj skupini je provedeno pregledno znanstveno istraživanje o interdisciplinarnom učenju razvojem računalnih igara i ispitivanje mišljenja studenata o digitalnim medijskim kompetencijama.

Projekt je sufinancirala Europska unija iz Europskog socijalnog fonda.

Radna skupina za digitalno istraživanje i razvoj

Peta radna skupina je otvorila R&D Lab, praktikum u kojem se eksperimentira s upotrebom audiovizualnih tehnologija u obrazovanju i osmišljavaju metode interdisciplinarnog projektnog učenja. Na Ljetnoj školi za razvoj digitalne kreativnosti obučavaju se nastavnici i volonteri za primjenu novih metodika učenja u školama.

Radna skupina za digitalni branding

Najbolji primjeri iz prakse članica Mreže za razvoj digitalne pismenosti predstavljaju se na okruglim stolovima i konferencijama Mreže. Na ovim hibridnim događanjima predstavljaju se i najbolji primjeri europske prakse članica međunarodne organizacije All Digital koja broji 81 članica iz 25 europskih zemalja.

Mreža je od listopada do studenog 2021. provela **Ispitivanje javnog mnijenja o digitalnoj pismenosti u ruralnim sredinama**. Anketni je upitnik sastavio Telecentar. Upitnik je validiran na fokus grupi u organizaciji udruge ODRAZ, koja je nakon validacije distribuirala upitnik Lokalnim akcijskim grupama (LAG) koje se bave ruralnim razvojem.

Cilj ovog istraživanja bio je ispitati mišljenja zaposlenika i volontera LAG-ova i njihovih članica o važnosti razvoja digitalne pismenosti u njihovim ruralnim sredinama.

Upitnik se sastojao od 22 pitanja zatvorenog tipa i jednog pitanja otvorenog tipa. U anketi je sudjelovalo ukupno 165 ispitanika, od toga 64,24% ženskog i 35,76% muškog spola. 65,45% ispitanika bilo je u dobnoj skupini 31-54 godine starosti, 11,52% mlađe od 31, a 23,03% starije od 54. 79,52% ispitanika imalo je više ili visoko obrazovanje, 18,07% srednje obrazovanje i 2,41% ispitanika imalo je završen doktorat. 85,45% ih je bilo u radnom odnosu, 10,3% je bilo u mirovini, 3,03% je obavljalo samostalnu gospodarsku djelatnost, a po 0,61% bilo je poljoprivrednika i nezaposlenih. Istraživanje je obuhvatilo 19 županija, od toga je najviše ispitanika bilo iz Karlovačke županije 22,56%, Zagrebačke županije 18,9% i Primorsko-goranske županije 11,59%.

Velika većina od 97,46% ispitanika misli da je digitalna pismenost jedna od ključnih kompetencija potrebna svim građanima. 89,24% ih je zadovoljno svojom osobnom razinom digitalne pismenosti. 82,91% ih misli da bi razvoj digitalne pismenosti građana trebao biti jedan od strateških ciljeva razvoja njihove jedinice lokalne samouprave. 87,34% ih misli da bi svaka jedinica

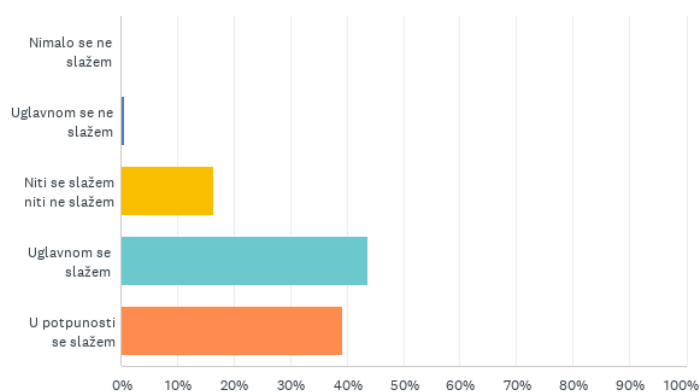

Projekt je sufinancirala Europska unija iz Europskog socijalnog fonda.

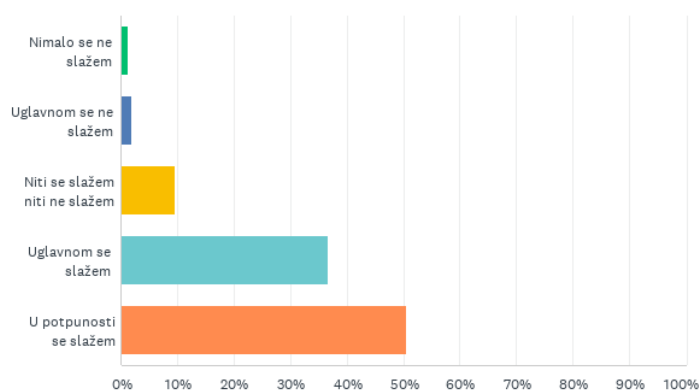

lokalne samouprave trebala imati centar digitalne inkluzije u kojem svi građani mogu dobiti pomoć za pristup javnim uslugama na internetu. 63,05% ispitanika misli da bi se neformalni programi razvoja digitalne pismenosti građana trebali financirati iz proračuna njihove jedinice lokalne samouprave.

Q8 Mislim da bi razvoj digitalne pismenosti građana trebao biti jedan od strateških ciljeva razvoja moje jedinice lokalne samouprave.

Q9 Mislim da bi svaka jedinice lokalne samouprave trebala imati centar digitalne inkluzije u kojem svi građani mogu dobiti pomoć za pristup javnim uslugama na internetu.

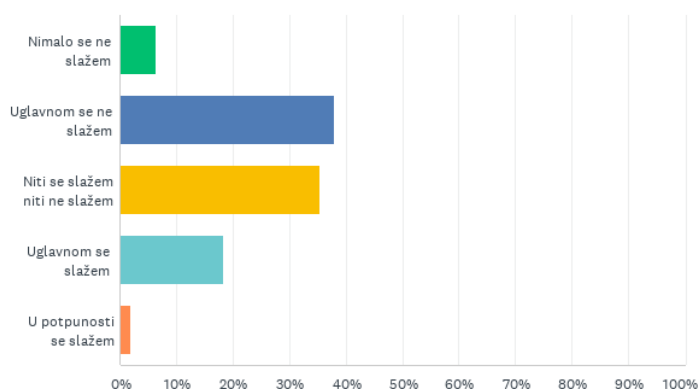

Projekt je sufinancirala Europska unija iz Europskog socijalnog fonda.

Samo 20,25% ispitanika misli da su građani iz njihove lokalne zajednice dobro informirani o javnim uslugama na internetu, dok ih istovremeno 94,94% misli da bi sve javne usluge trebale biti dostupne putem interneta.

Q11 Mislim da su građani iz moje lokalne zajednice dobro informirani o javnim uslugama na internetu.

82,16% ispitanika mislim da bi LAG-ovi trebali poticati razvoj digitalne pismenosti građana na području na kojem djeluju, a 82,91% ih misli da bi lokalne samouprave trebale osigurati besplatni javni internet. 92,41% ispitanika misli da bi digitalni obrasci javne uprave trebali zamijeniti papirnate gdje god je to moguće. 91,14% ih misli da bi svi punoljetni građani trebali znati koristiti sustav e-Građani, a 86,08% da bi trebali znati sigurno kupovati preko interneta.

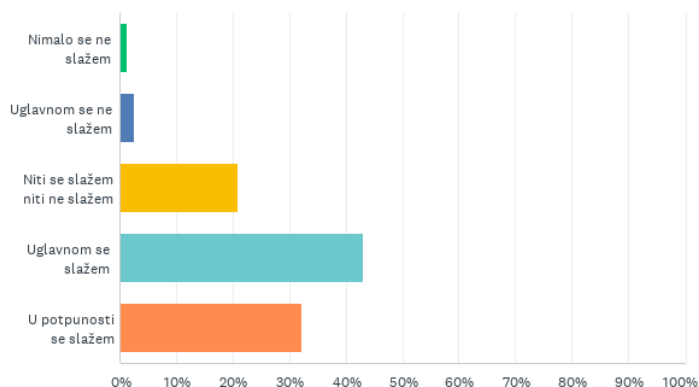
75,32% ispitanika misli da je mogućnost prodaje poljoprivrednih proizvoda putem interneta jedan od ključnih čimbenika ekonomskog razvoja OPG-ova. 81,01% ih misli da će razvoj pametnih gradova, pametnih sela i pametnih otoka omogućiti održivi razvoj lokalnih zajednica.

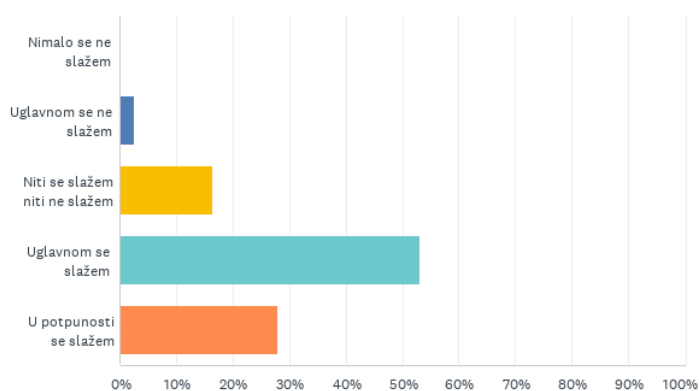
Projekt je sufinancirala Europska unija iz Europskog socijalnog fonda.

Q18 Mislim da je mogućnost prodaje poljoprivrednih proizvoda putem interneta jedan od ključnih čimbenika ekonomskog razvoja OPG-ova.

Q19 Mislim da će razvoj pametnih gradova (središta ruralnih područja) te pametnih sela i otoka omogućiti održivi razvoj lokalnih zajednica.

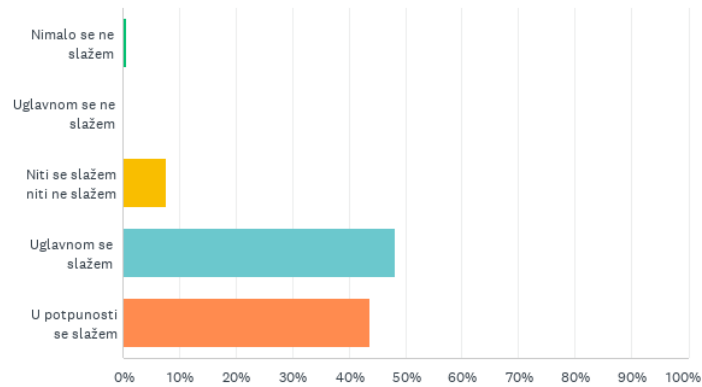
91,77% ispitanika misli da je digitalni marketing na društvenim mrežama važan za razvoj ruralnog turizma, a 81,65% ih misli da je digitalizacija važna za očuvanje kulturne baštine. 84,17% ispitanika misli da je učenje putem interneta važno za razvoj cjeloživotnog učenja. Među komentarima otvorenog tipa ispitanici su napomenuli probleme digitalne nepismenosti starijeg stanovništva i posebno lošu internetsku infrastrukturu.

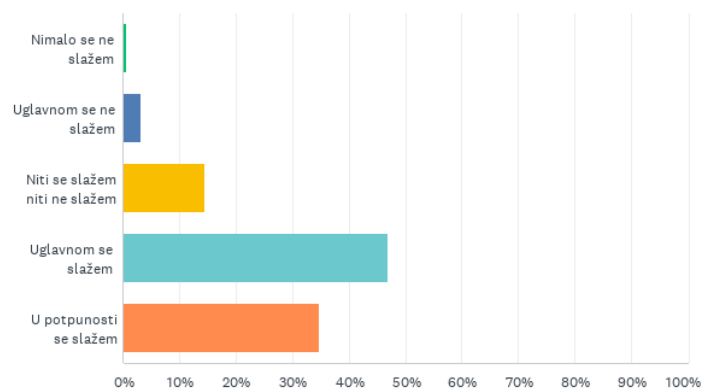
Projekt je sufinancirala Europska unija iz Europskog socijalnog fonda.

Q20 Mislim da je digitalni marketing na društvenim mrežama važan za razvoj ruralnog turizma.

Q21 Mislim da je digitalizacija važna za očuvanje kulturne baštine.

Zaključak: Preko 80%, uglavnom visokoobrazovanih, ispitanika misli da bi razvoj digitalne pismenosti trebao biti jedan od strateških ciljeva razvoja njihovih lokalnih zajednica. Međutim, nužno je u ruralnim sredinama osigurati i potrebnu infrastrukturu. Ta bi infrastruktura trebala uključiti i centre digitalne inkluzije u kojima svi građani mogu dobiti pomoć za pristup i korištenje digitalnih javnih usluga, što je preduvjet digitalne inkluzije posebno starijeg stanovništva.

Projekt je sufinancirala Europska unija iz Europskog socijalnog fonda.

